

Avsiktsförklaring för samverkan mellan Statens kulturråd och Landstinget Dalarna avseende kulturverksamhet 2010

Statens kulturråd (Kulturrådet) och Landstinget Dalarna vill gemensamt utveckla samverkan inom kulturområdet. Det sker inom ramen för en avsiktsförklaring för samverkan inom de kulturområden där både Kulturrådet och Landstinget Dalarna är verksamma.

Syftet med den fördjupade samverkan är att utifrån en gemensam bild av kulturverksamheten i Dalarnas län skapa bättre förutsättningar för konst- och kulturlivets utveckling och att ge alla i Dalarna tillgång till ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet. Syftet är också att stärka och utveckla formerna för samverkan mellan lokal, regional och nationell nivå.

Grunden för avsiktsförklaringen om samverkan är dels de nationella kulturpolitiska målen och övergripande mål för Kulturrådet, dels Landstinget Dalarnas kulturvision, landstingsplan och den regionala utvecklingsplanen för Dalarna. Samverkan ska präglas av stor öppenhet gentemot kulturlivets aktörer och kommunerna i Dalarna.

Samverkan

Mål

Samverkan ska ha följande mål:

- ökat deltagande i kulturlivet
- förbättrade villkor för konstnärligt skapande
- utveckling av kulturlivet med särskilt fokus på barn och unga
- ökad samverkan mellan kultur och andra samhällsområden/politikområden
- stimulans av det interregionala, internationella och interkulturella samarbetet
- stärkt dialog inom kultursektorn
- stärkt kunskapsutveckling och forskning

Strategi

- att utifrån en gemensam bild av kulturverksamheten i Dalarna stödja utvecklingen av konst och kultur i regionen
- att identifiera behov av utveckling och förnyelse inom konst- och kulturområdet i regionen samt
- att stärka och utveckla formerna för samverkan mellan kommunal, regional och nationell nivå

Form

Samverkan mellan Kulturrådet och Landstinget Dalarna omfattar kulturinstitutionerna, de fria kulturaktörerna och annan kulturverksamhet. Landstinget Dalarna har ett särskilt ansvar för dialog och samverkan med kommunerna.

Samverkan kan innebära:

- gemensamma ekonomiska prioriteringar
- att skapa förutsättningar för en breddad finansiering
- kompetensöverföring, nätverk och konferenser
- att initiativ tas avseende kunskapsuppbyggnad och forskning
- initiativ för att stärka samverkan med andra aktörer och samhällsområden
- att effektivisera beslutsprocesserna
- att ge bättre underlag för prioriteringar

Innehållet i ovanstående konkretiseras i löpande dialog mellan Kulturrådet och Landstinget Dalarna och dokumenteras i särskild PM som visar samverkansområden mellan Landstinget Dalarna och Statens kulturråd. Detta PM kommer att godkännas av båda parter årsskiftet 2009–2010 efter att ha förankrats med de landstingsfinansierade kulturverksamheterna, länets kommuner och Landstinget Dalarna samt länen i Svealandsregionen.

Det pågår en diskussion om bildandet av en storregion ”Svealandsregionen” mellan i huvudsak länen i Uppsala, Gävleborg och Dalarna, fler län kan komma att ingå. Hänsyn ska tas till varje läns kulturambitioner för samstämmighet.

Innehåll i avsiktsförklaringen

Kulturrådet och Landstinget Dalarna har beslutat att verksamheter av betydelse för den kulturella infrastrukturen ska ingå i samverkan. Kulturrådet och Landstinget Dalarna avser att föra gemensamma diskussioner inför beslut om bidrag. Beslutsprocessen sker dock i särskild ordning av varje part. I de diskussionerna är utgångspunkterna verksamhetsmässig prestation, ekonomisk situation och kulturpolitiska prioriteringar.

Kulturpolitiska perspektiv

Mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och konstnärlig kvalitet är perspektiv som tydligare ska integreras i kulturverksamheten. Barns och ungas rätt till kultur ska särskilt prioriteras. Kulturrådet och Landstinget Dalarna avser att gemensamt verka för att hänsyn generellt tas till dessa perspektiv och prioriteringar inom de områden som är föremål för samverkan och stöd.

Förnyelse och utveckling

En förutsättning för förnyelse och utveckling i kulturlivet är att det finns utrymme för både kontinuitet och flexibilitet i kulturpolitiken. Förnyelse och utveckling innefattar dels stöd till det oetablerade och oprövade inom kulturområdet, dels stöd till befintliga kulturinstitutioner och kulturaktörer i deras förnyelse- och utvecklingsarbete. Samverkan innefattar att identifiera utvecklingsbehov och gemensamma insatser för förnyelse och utveckling vid de regionala kulturinstitutionerna i Dalarna, det fria kulturlivet samt andra verksamheter och projekt inom det konstnärliga och kulturella området. Samverkan beträffande förnyelse och utveckling ska ta hänsyn till de behov och prioriteringar som förs fram av kulturinstitutioner och andra kulturaktörer.

Statistik och underlag, som stödjer utvecklingen och uppföljningen av den bör utvecklas och ska ingå i samverkan.

Uppföljning och utvärdering

Kulturrådet och Landstinget Dalarna kommer under 2010 att följa upp arbetet inom ramen för denna avsiktsförklaring och kommande PM gällande samverkansområden mellan Kulturrådet och Landstinget Dalarna. En gemensam arbetsgrupp presenterar underlag för mötet.

Falun den 29 september 2009

Kerstin Brunnberg
Ordförande Statens kulturråd

Alf Johansson
Landstingsråd, Landstinget Dalarna

Kennet Johansson
Generaldirektör Statens kulturråd

Åsa Nyman
Kulturchef, Landstinget Dalarna

Samverkansområden mellan Kulturrådet och Landstinget Dalarna inom avsiktsförklaringen

Bakgrund

Landstinget Dalarna ansvarar för kulturfrågor på regional nivå, med utgångspunkt från de mål, som formulerats för den statliga kulturpolitiken. Landstingsfullmäktige fastställer den politiska viljeplattformen och de ekonomiska ramarna för kulturverksamheten och kulturnämnden fördelar medlen. Det totala landstingsanslaget för kulturverksamheten är 69 280 tkr budgetåret 2010. Medel från statlig och kommunal nivå samt EU-medel tillkommer till verksamheterna.

Landstinget Dalarna verkar i ett stort geografiskt område och vill inom ramen för sitt arbete bygga och stärka kulturell infrastruktur för att skapa geografisk balans i länet. Landstingets kulturverksamheter ska erbjuda länets invånare och besökare möjlighet till kulturupplevelser av hög kvalitet med nationell lyskraft. Dalarna har en stark identitet genom sitt kulturarv, både det fysiska kulturarvet och det immateriella, och har behov att stärka och vidmakthålla den kulturella profilen. Både folkkonsten och det industriella kulturarvet är rikt representerade. Dalarna har en stark hantverkstradition som inspirerar samtida hantverkare och designers. Ett industrihistoriskt Världsarv finns i länet. Musikområdet representeras av den klassiska musiken, folkmusiken samt pop och rocken.

Landstinget kan tillsammans med staten utveckla och stärka kultursamarbeten som är avpassade för länets förhållande och geografiska förutsättningar, och samverkan ska präglas av stor öppenhet mot kommunerna och mot kulturlivets aktörer.

Nuläge

Följande regionala kulturinstitutioner får stöd av både Kulturrådet och Landstinget Dalarna och ingår inom ramen för avsiktsförklaringen

Dalarnas Museum
Dalateatern
Musik i Dalarna med Dalasinfoniettan
Länsbibliotek Dalarna

Andra viktiga regionala kulturaktörer med stöd från Landstinget Dalarna och Kulturrådet är

Länskonst Dalarna – Konstkonsulentens verksamhet
Dans i Dalarna – Danskonsulentens verksamhet
Dalhalla opera

Vissa för länet viktiga kulturaktörer med regionala uppdrag och landstingsstöd erhåller statligt stöd via andra kanaler.

Film i Dalarna
Dalarnas Hemslöjdsförbund
Scenkonst Dalarna – Riksteatern
Folkbildningen

Även andra viktiga resurser för kulturlivet med statligt stöd finns, som t ex
Filmvårdsarkivet Grängesberg
Sätergläntan – Hemslöjdens gård i Insjön

Övergripande utvecklingsfrågor

Det fria kulturlivet ska också beaktas i dialogen inom avsiktsförklaringen då det har stor betydelse för regional utveckling. En samsyn i dialogen om stöd ger utvecklingsmöjligheter för fria kulturutövare, arrangörer och festivaler.

Utvecklingsområden

Följande områden är prioriterade i dialogen mellan Kulturrådet och Landstinget Dalarna om insatser under 2010. Områdena kan komma att revideras. Insatserna kan bestå av ekonomiskt stöd, kunskapsutbyte såsom konferenser och seminarier, utvecklingsarbete inom statistik området och forskningsinitiativ.

Musik och dans

Landstinget Dalarna prioriterar stöd till musiklivet under 2010. DalaSinfoniettan, Folkmusikens hus och Dalhalla har fått ökade anslag.

En fortsatt utveckling inom dansområdet för både den konstnärliga dansen och folkdansen pågår. Utvecklingen av den internationella balettävlingen Stora Daldansen har intensifierat bl.a. genom att tävlingen har flyttat till Falu kommun. Landstinget Dalarna har utökat anslaget till Stora Daldansen. Genom anställningen av en barndanskonsulent har dans för barn och ungdomar utvecklats. Projektet "Residans" ska utveckla folkdansen och flera kulturverksamheter i länen Gävleborg, Uppsala och Dalarna deltar.

Barn och unga

Ökat antal projekt med Skapande skola medel som Statens kulturråd fördelar. Ett initiativ har tagits av barn och ungdomsnätverken för kultur i länen i Gävleborg, Uppsala och Dalarna för att hitta samarbetsfördelar.

Länskonst Dalarna har etablerat ett samarbete med flertalet kommuner i Dalarna för att utveckla barns och ungas möjligheter för kreativitet, utbildning och reflektion inom bildkonsten.

Kulturella/kreativa näringar och förbättrade villkor för konstnärligt skapande

Ett strukturfondsprojekt - KKN har påbörjats för att synliggöra de kulturella näringarna, inventera dess resurser och identifiera behoven. Projektet ska öka företagsmöjligheterna för kulturutövare och är ett samarbete mellan landsting och regionförbund i Dalarna, Gävleborg och Värmland. Kulturmagasinet i Falun är en viktig aktör inom området. Sedan årsskiftet 2009 har ett nytt avtal om konstnärers medverkan och ersättning vid utställning av konstverk varit gällande. Kommuner och berörda aktörer kommer att informeras om avtalet.

Ökad dialog

Med tanke på de stora omstruktureringsfrågor som pågår på statlig och regional nivå så kommer en utökad kulturdialog att intensifieras med länets kommuner och med Kulturrådet.

Internationellt och interkulturellt samarbete

Stora Daldansen utökar det europeiska samarbetet för att ge de unga tävlande ett större arbetsfält och gynna det nationella samarbetet mellan de professionella dansskolorna. Projektet "The Greenhouse Dance Project" som genomfördes 2009 utvecklas till ett nordiskt professionellt ungdomskompani "Nordic Youth Dance Company". Ett interkulturellt samarbete har påbörjats med den Samiska minoriteten i Dalarna.

Regionförstoring - kultur

Uppsala, Gävleborg och Dalarna för en diskussion om samverkan inom kulturområdet. Landstingen i de tre länen har ansökt hos regeringen om att få bilda en ny regionkommun bestående av de tre länen. I avvaktan på eventuellt bildande av regionkommun har de tre landstingen bland annat beslutat att utreda möjligheterna för ett utökat samarbete och en organisationsform för detta. Den av Kulturutredningen föreslagna samverkansmodellen kan om den införs vara av betydelse i detta sammanhang.

Industrihistoria

Dalarnas industrihistoria har stor betydelse för besöksnäringen och för aktörer inom de kulturella/kreativa näringarna. Det industrihistoriska landskapet Falu Gruva är sedan 2001 uppsatt på Unescos världsarvslista. Ett starkt samarbete pågår inom intresseföreningen Bergslaget för att lyfta industri historiska miljöer som attraktion för besöksnäringen.